

grupach, realizacja własnych zamierzeń i poznawanie Boga przez różne formy artystyczne, pozwoliły nam doświadczyć więcej. Ta forma zachęca do zastanowienia się, o co w życiu chodzi. O „sukcesie” takich rekolekcji zdecydowała umiejętność organizatorów – księdza, nauczycieli i zaproszonych animatorów – nakłonienia nas do wzięcia odpowiedzialności za współtworzenie tego wydarzenia wiele tygodni wcześniej. Mimo całkowitej dowolności, na spotkania rekolekcyjne przychodził prawie komplet uczniów.

Rekolekcje szkolne – głosy w dyskusji [w:] Opoka

[dostęp 20 lutego 2013], dostępny w Internecie:

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/Z/ZD/rekolekcjemlodz_02.html

53. Wielkanoc – labirynt znaków i słów

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- analiza i interpretacja słów i symboli liturgicznych Triduum Paschalnego.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- po lekcji wymienia i wyjaśnia znaki oraz symbole wielkanocne,
- swoimi słowami charakteryzuje teologię liturgii Triduum Paschalnego,
- na podstawie treści zawartych w podręczniku definiuje pojęcie Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Wielki Tydzień,
- Triduum Paschalne,
- liturgia światła,
- liturgia słowa,
- liturgia chrzcielna,
- niedziela Zmartwychwstania Pańskiego.

4. WARTOŚCI

- pragnienie aktywnego uczestnictwa w liturgii Triduum Paschalnego.

5. SCHEMAT LEKCJI

- znaki i symbole wielkanocne.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Zmartwychwstanie Chrystusa to największe wydarzenie w chrześcijaństwie. Wielki Tydzień to okres poprzedzający Wielkanoc. Rozpoczyna się w Niedzielę Palmową. Upamiętnia ostatnie dni Jezusa Chrystusa na ziemi i jest okresem bezpośredniego przygotowania do obchodów świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Można powiedzieć, że Wielkanoc i wydarzenia, które ją poprzedzają, to istny labirynt znaków i słów. Aby lepiej poznać znaki i słowa, jakie będą nam towarzyszyły w tych najbliższych dniach, przeanalizujmy teraz to, co wydarzyło się w Wielkim Tygodniu (por. podręcznik).

Rozwinięcie tematu

Metoda – układanka JIGSAW. Nauczyciel prosi, żeby uczniowie odliczyli do czterech; jedyńki tworzą jedną grupę, dwójki drugą itd.; powstają w ten sposób tzw. grupy eksperckie: uczniowie w danej grupie mają poznać dany materiał i zostać ekspertami w otrzymanym podtemacie. Podział tematów:

JEDYNKI czytają z podręcznika fragment „Przeczytaj” od pytania: „Dlaczego Wielki Tydzień nazywa się wielkim?” do pytania: „Co symbolizuje mycie nóg dwunastu mężczyznom?”

DWÓJKI od pytania: „Dlaczego w Wielki Czwartek, po Eucharystii, Najświętszy Sakrament zostaje przeniesiony do ciemnicy?” do pytania: „Dlaczego figury w kościele zasłania się fioletowymi suknami?”

TRÓJKI od pytania: „Dlaczego w Wielki Piątek nie odprawia się w Kościele Mszy Świętej?” do pytania: „Dlaczego mówimy, że Pan Jezus przebywał w grobie trzy dni, kiedy w rzeczywistości były to niecałe dwa dni?”

CZWÓRKI od pytania: „Dlaczego uroczystości w Wielką Sobotę rozpoczynają się dopiero wieczorem?” do pytania: „Dlaczego Liturgia Słowa jest tak bardzo rozbudowana podczas uroczystości wielkosobotnich?”

Po indywidualnym przeczytaniu tych fragmentów, eksperci konfrontują poglądy i przygotowują wspólny materiał oraz obmyślają metodę przekazania tego materiału.

Następnie grupy zmieniają się; jedną grupę tworzą jedyńki, dwójki, trójki i czwórki; każda osoba ma trzy minuty, aby przekazać najważniejsze informacje

z danego podtematu; po dwunastu minutach eksperci wracają do swoich grup macierzystych, czyli jedynki siadają z jedynkami, dwójki z dwójkami itd.; teraz układają w grupie dwa pytania do swojego materiału; przedstawiciele poszczególnych grup czytają po jednym pytaniu, zgłaszają się osoby znające odpowiedź; osoba, która zdobędzie najwięcej punktów może otrzymać nagrodę (możemy nagrodzić także grupę, która zdobędzie największą ilość punktów).

Podsumowanie: poznanie znaków i symboli wielkanocnych pomoże głębiej wnikać w tajemnicę wydarzeń Wielkiego Tygodnia.

Zakończenie

Wielkanoc ma bogatą tradycję, z którą wiążą się różne znaki i słowa. Centrum wydarzeń Wielkiego Tygodnia to zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Notatka

Pierwsze cztery zdania „Wprowadzenia”.

Korelacja z edukacją szkolną

1) język polski – analiza i interpretacja znaków i symboli; analiza tekstu.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metoda – mapa myśli. Nauczyciel pisze na tablicy: TRIDUUM PASCHALNE; następnie dzieli klasę na grupy pięciosobowe i prosi, aby grupy utworzyły mapę myśli. To wyrażenie mają wyjaśnić według następujących wskazówek: można zamieszczać rysunki, stosować małe i duże litery (w zależności od tego, czy myśl jest ważna, kluczowa, czy mniej znacząca); łączyć strzałkami obszary mapy, które chce się powiązać. Nauczyciel rozdaje uczniom duże kartki papieru oraz markery. Po wykonanej pracy, grupy wieszają swoje mapy na tablicy i omawiają je. Metoda ta wymaga ok. trzydziestu minut. Pomocą w konstruowaniu mapy mogą być treści zawarte w podręczniku.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

PRZECZYTAJ

We wszystkich kościołach, katedrach i klasztorach, wszędzie, gdziekolwiek gromadzą się wierni, aby sprawować Wigilię Paschalną, ta najświętsza ze wszystkich nocy rozpoczyna się od zapalenia paschału, którego światło jest przekazywane wszystkim obecnym. Maleńki płomyk rozchodzi się w kręgu wielu świec i rozświetla ciemny dom Boży. W tym cudownym obrzędzie liturgicznym,

który naśladowaliśmy w czasie naszego czuwania modlitewnego, odślania się przed nami, w znakach, które mówią więcej od słów tajemnica naszej wiary chrześcijańskiej. Ten, który mówi sam o sobie: „Ja jestem światłością świata” (J 8, 12), sprawia, aby nasze życie jaśniało, i żeby w ten sposób było prawdą to, co przed chwilą usłyszeliśmy w Ewangelii: „Wy jesteście światłem świata” (Mt 5, 14). To nie nasze ludzkie trudy ani współczesny postęp techniczny wnoszą światło w ten świat. Ciągłe na nowo winniśmy doświadczać, że nasze zaangażowanie na rzecz lepszego i sprawiedliwszego ładu napotyka na ograniczenia. Cierpienia niewinnych, a wreszcie śmierć każdego człowieka tworzą nieprzenikloną ciemność, którą mogą rozjaśnić chyba tylko na chwilę nowe doświadczenia jak błyskawica w nocy. Ostatecznie jednak pozostaje przerażająca ciemność. Pośród nas mogą być mrok i ciemności, a jednak widzimy światło: mały, nikły płomyk, który jest silniejszy od mroku, zdającego się tak potężnym i niemożliwym do przewyciężenia. Chrystus, który powstał z martwych, jaśnieje na tym świecie i to najjaśniej tam, gdzie, po ludzku sądząc, wszystko wydaje się mroczne i pozbawione nadziei. On zwyciężył śmierć – On żyje – i wiara w Niego przenika jak małe światło to wszystko, co jest mroczne i groźne. Ten, kto wierzy w Chrystusa, z pewnością nie zawsze ma w życiu promienne słońce, tak jak gdyby można było oszczędzić jemu cierpień i trudności, ale jest to zawsze jasne światło, które wskazuje mu drogę, prowadzącą do życia w obfitości (por. J 10, 10). Oczy tego, kto wierzy w Chrystusa, dostrzegają nawet w najciemniejszą noc światło i widzą już blask nowego dnia.

Przemówienie Benedykta XVI na czuwaniu modlitewnym z młodzieżą we Fryburgu 24 września 2011 r. [w:] Ekai.pl [dostęp 20 lutego 2013], dostępny w Internecie: <http://ekai.pl/biblioteka/dokumenty/x1260/przemowienie-benedykta-xvi-na-czuwaniu-modlitewnym-z-mlodzieza-we-fryburgu-wrzesnia-r/>

W okresie wielkanocnym można nauczyć uczniów modlitwy *Regina Coeli*, odmawianej zamiast modlitwy Anioł Pański.

MODLITWA

Królowo nieba, wesel się, alleluja,
Bo Ten, któregoś nosiła, alleluja,
Zmartwychwstał jak powiedział, alleluja,
Módl się za nami do Boga, alleluja.

V. Raduj się i wesel, Panno Maryjo, alleluja
R. Bo zmartwychwstał Pan prawdziwie, alleluja.

Módlmy się.

Boże, któryś przez zmartwychwstanie Syna swojego, Pana naszego Jezusa Chrystusa świat uweselić raczył, daj nam, prosimy, abyśmy przez Jego Rodzicielkę Pannę Maryję dostąpili radości życia wiecznego. Przez tegoż Chrystusa Pana naszego.

R. Amen.

[dostęp 20 lutego 2013], dostępny w Internecie: <http://sanctus.pl/index.php?podgrupa=337&doc=181>

54. „Ja jestem z wami, aż do skończenia świata”

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- rozpoznawanie treści dogmatu wiary o wniebowstąpieniu Pana Jezusa,
- odkrywanie prawdy o powszechnym powołaniu do zbawienia w chwale nieba.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- na podstawie lekcji wyjaśnia istotę wniebowstąpienia,
- przytacza biblijne fragmenty mówiące o wniebowstąpieniu Pana Jezusa,
- swoimi słowami uzasadnia sens modlitwy za zmarłych zaproszonych do wiecznej chwały z Bogiem,
- swoimi słowami wyjaśnia potrzebę troski chrześcijanina o własne zbawienie.